

Literatura

Čižmář, M., Salaš, M. 2009: Nové hradiště v Moravské bráně.

Archeologické rozhledy LXI(1), 63–76.

Faltýnek, K., Hlubek, L. 2022: Kolekce archeologických nálezů z Doubravice (okr. Šumperk). *Archeologie Moravy a Slezska* XXII, 82–94.

Vích, D., Žákovský, P. 2012: Soubor kovových předmětů z dosud neznámé lokality na Litomyšlsku. *Archeologické rozhledy* LXIV(1), 89–128.

Summary

Isolated steel fire striker generally dated from the 13th to 16th centuries (Fig. 38) was found in 2020 during a metal detector survey on the eastern slope of Obírka, a hillfort located near Loučka village (Kozlov u Velkého Újezdu cadastral area, Olomouc District).

Zdeněk Schenk, Lubomír Dokoupil

Kroměříž (okr. Kroměříž)

„U Zachara“

Středověk, novověk. Ojedinelé artefakty. Průzkum detektorem kovu. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. A30603–A30640.

Lokalizace: WGS-84: 49.2876561N, 17.3833989E

Při stavební akci související se založením technické vybavenosti pro lokalitu individuálního bydlení Hanácká pole v poloze „U Zachara“ na západním okraji intravilánu Kroměříže nebyly v průběhu zemních prací zjištěny žádné zjevné archeologické objekty ani situace a je možné konstatovat, že v průběhu pravěku, rané doby dějinné ani středověku nebyla tato poloha intenzivněji využívána. Přesto byla v průběhu zahájení zemních prací provedena rozsáhlá povrchová prospekce a prospekce s využitím detektoru kovů, která přinesla ojedinelé keramické a kovové nálezy. V případě keramického souboru je zcela jisté, že se jedná o nálezy v druhotné poloze, čemuž nasvědčuje výrazná fragmentarita a výrazná abraze jednotlivých zlomků. Datačně je možné skromnou kolekci zařadit do vrcholného středověku a novověku. V případě kovových nálezů není zřejmé, zda se do tohoto prostoru dostaly také druhotně (např. v souvislosti s hnojením, jak je tomu u keramiky), či zda se jedná o předměty, které mohou souviset s případnou dobovou aktivitou v tomto prostoru. Z kovových exemplářů výrazně vyčnívá sférické bimetalické závaží o váze 24,39 g z raného středověku, jakožto předmět, který byl do dob intenzivnějšího využívání detektorů kovů považován za poměrně raritní. Zajímavým nálezem je pak nesporně také další drobné mincovní závaží o váze 6,55 g, tentokrát však již na známý nominál, a to uherský dvoudukát. V případě neurčitelného pražského groše nebo slepence drobných mincí je možné uvažovat o jejich souvislosti s „bitvou u Kroměříže“ z roku 1423, která se snad mohla odehrát někde v západním předpolí města. Ostatní nálezy mají charakter frekventovaně se vyskytujících drobných předmětů (součásti oděvu, kování atp.).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

The rescue excavation carried out in connection with construction work along the western border of Kroměříž built-up area in ‘U Zachara’ field (Kroměříž District) did not bring any positive

archaeological evidence. However, the surface and metal detector surveys yielded valuable finds, including an early medieval spherical bimetallic weight, a weight for a Hungarian ducat or small medieval coins. The artefacts were most probably found in the secondary position and are not directly associated with the site.

Miroslav Popelka

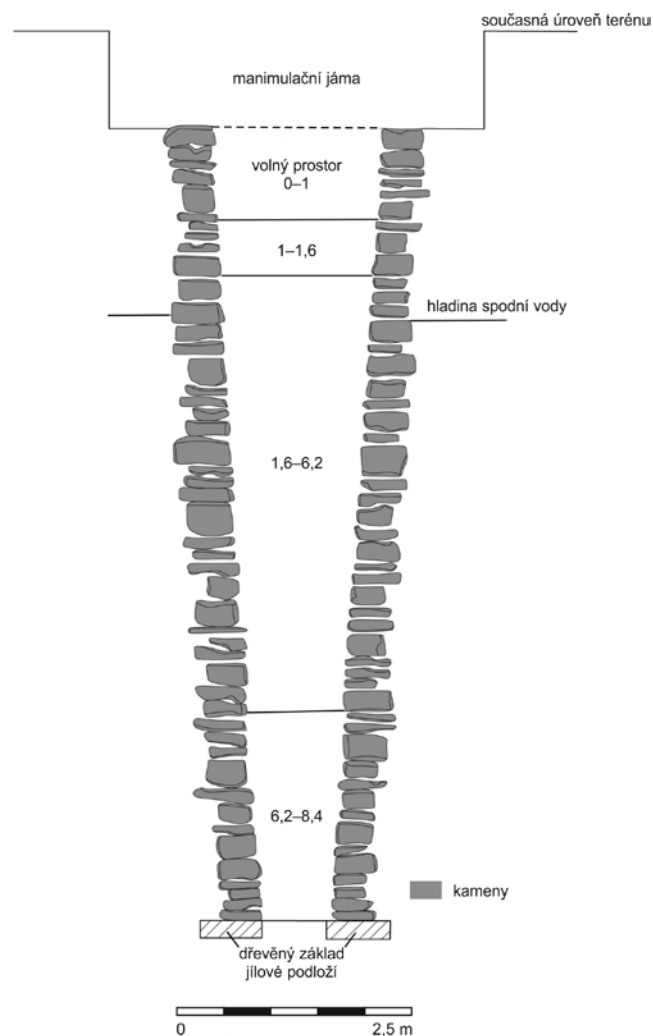
Kroměříž (okr. Kroměříž)

Ul. Jánská, parc. č. 14, 15.

Novověk. Město. Sonda. Průzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o. Inv. č. A30543–A30563.

Lokalizace: WGS-84: 49.2984267N, 17.3914133E

Na rozhraní parcel č. 14 a 15 v zahradě (nádvoří) ZUŠ na ulici Jánská v Kroměříži byla v roce 2022 ve spolupráci s Technickými službami města Kroměříže provedena na základě předchozího geofyzikálního průzkumu (realizovaného týmem z Ústavu archeologie a muzeologie FF MU) sondáž za účelem

Obr. 39. Kroměříž, ulice Jánská. Rekonstruovaný profil prozkoumané barokní studny. Autor F. Šrámek.

Fig. 39. Kroměříž, Jánková Street. Reconstructed profile of the investigated Baroque well. Author F. Šrámek.

zjištění predikované historické studny. Tato studna byla v první vytipované anomálii skutečně obnažena a následně byla specializovanou firmou (Filip Doležel – studnařské práce) vyčištěna a zasanována pro další využití. Paralelně s čistícími pracemi prováděl Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., průběžnou dokumentaci stratigrafické situace zásypu studny a odběr relevantních datačních vzorků (obr. 39). Studna má téměř kruhový půdorys s rozměry ústí v dochované části cca 1,7 × 1,8 m, ke dnu se plynule kónicky zužuje až na průměr 0,7 m na bázi. Hloubka studny je cca 8,5 m a byla postavena do předem připravené rozměrnější jámy z nasucho kladeného lomového kamene místního původu (pískovce), zbytek obsypu byl pravděpodobně doplněn šterkem a jílem. Na bázi se nachází dřevěný roubený základ (vzorky na dendrochronologii nebylo možné odebrat). Studna byla zasypána nehomogenními vrstvami, které bylo možné rozdělit na tři primární uloženiny, z nichž horní (hloubka 1,0–1,6 m) tvořil recentní odpad z 80. let 20. století. Prostřední vrstva (1,6–6,2 m) pocházela z průběhu 20. století a poslední vrstva (6,2–8,4 m) datuje vznik a užívání studny do průběhu 2. poloviny 18. století. Vynikajícím datačním prvkem byla dřevěná dýmka s tauzovaným letopočtem 1751 na těle, nalezená přibližně 20 cm nad jílovým dnem. Za předpokladu, že studna nebyla v 2. polovině 18. století kompletně vyčištěna, lze její stáří odhadovat zhruba na 300 let.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A stone well (Fig. 39) was excavated after a previous geophysical survey carried out in the centre of Kroměříž (Kroměříž District). The well is dated to the second half of the 18th century.

Miroslav Popelka, Martin Paulus, Filip Šrámek

Kroměříž (okr. Kroměříž)

Štěchovice; Ul. Kojetínská, ul. Štěchovice, parc. č. 414/3.

Vrcholný středověk, novověk. Vesnice/městečko. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o. Inv. č. A30128–A30163.

Lokalizace: WGS-84: 49.3006672N, 17.3857433E

Při rekonstrukci místní sítě plynovodního potrubí na ulici Kojetínská v Kroměříži probíhaly průběžné archeologické dohledy, které nepřinesly vzhledem k použité technologii stavby (poměrně úzký, částečně pažený výkop) a předchozí stavební činnosti (paralelně s plynovým potrubím probíhaly další inženýrské sítě, na vertikálních profilech tedy byly sledovány vesměs jejich zásypy) žádné informace o předchozím osídlení tohoto prostoru. V rámci etapy REKO MS Kojetínská I však byl v místě napojení na stávající plynovod na parcele č. 414/3, bezprostředně sousedící s historickým objektem Wechova dvora, otevřen větší výkop, na jehož vertikálních profilech byly dokumentovány a částečně prozkoumány a ovzorkovány dvě zásobní jámy a suterén nadzemní budovy (obr. 40). Materiál z nich vyzvednutý se hlásí do průběhu vrcholného středověku, přesněji do 14. století. Z tohoto zjištění plynou dva závěry. Prostor dnešního parku na nároží ulic Kojetínská a Štěchovice byl v minulosti využíván k hospodářským účelům a je otázkou, kudy v té době probíhala původní uliční čára, když jsou zjištěny zásobní jámy poměrně výrazně vysunuty do komunikačního prostoru. V tomto

prostoru se pak pravděpodobně rozrostla zástavba, o čemž svědčí zjištěný relikv suterénu nadzemní budovy, jehož obvod byl zachycen ve stavební jámě. Orientace je prakticky shodná se současnou uliční čarou, je tedy zřejmé, že zástavba původních Štěchovic nekončila budovou Wechova dvora, jak tomu napovídají mapové podklady a indikační skici, ale pokračovala dále do prostoru dnešní křižovatky. Přestože torzovitý materiál není možné přesněji hodnotit, ze stratigrafické situace superpozice jedné ze zásobních jam se suterénem je jasné, že hospodářské jámy jsou starší než následná zástavba. Na severním profilu byla při obvodu suterénu dokumentována konstrukce K901, která může být reliktem kamenné podezdívky čelní stěny zjištěné budovy. Další konstrukce (K900), odkrytá podél chodníku, probíhá paralelně s uliční čarou a dle použitého materiálu a technologie je nesporně pokročilého, novověkého stáří. Přesto se nepodařilo ji vysledovat ani na indikačních skicích, ani na historických leteckých snímcích.

Literatura

Neuvedeno.

Obr. 40. Kroměříž, Kojetínská ulice. Pohled na dokumentované souvrství ve výkopu pro napojení plynovodního potrubí. Foto M. Paulus.

Fig. 40. Kroměříž, Kojetínská Street. View of the documented stratigraphy in the construction pit for the gas pipeline connection. Photo by M. Paulus.

Summary

The high medieval and modern-period features were documented on vertical profiles (Fig. 40) during the gas pipeline reconstruction on the crossroad of Kojetínská and Štěchovice streets in Kroměříž (Kroměříž District).

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Kroměříž (okr. Kroměříž)

Štěchovice; Ul. Štěchovice, parc. č. 413/21, 3476, 3477.

Středověk, novověk. Vesnice/městečko. Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.2999467N, 17.3852122E

V průběhu roku 2022 byly průběžně sledovány další práce (viz Paulus, Popelka 2022) při stavbě bytového domu v původně samostatné obci Štěchovice, později integrované do celku města Kroměříže. Na počátku roku bylo prozkoumáno několik objektů